ІЛЛАРІОНОВ Микита Іванович,
студент 2 курсу
факультету
інформаційних технологій,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – старший викладач
ЯМНИЧ Наталія Юріївна

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ У МОВІ ТА МОВЛЕННІ

Сучасна наука дедалі частіше звертається до інтеграції знань з різних галузей — і особливо актуальним є перетин психології та лінгвістики. Так званий психолінгвістичний підхід дозволяє вивчати мову не лише як систему знаків, а як прояв глибоких когнітивних, емоційних і соціальних процесів. У контексті глобальних викликів — війни, цифровізації, інформаційного перевантаження, зростання психоемоційних розладів — актуальність такого аналізу суттєво зростає.

Цифрове середовище створює виклики не лише психіці а також мові. Внаслідок діджитадізації спостерігаються психологічні зміни. Згідно з дослідженнями Шеррі Теркл (Turkle, 2011), цифрова комунікація змінює структуру особистості, спричиняє соціальну ізоляцію, зменшує здатність до емпатії. Відмова від живого мовлення на користь текстових повідомлень чи ”емодзі” призводить до емоційного спрощення комунікації, змінює способи вираження себе, сприяє формуванню поверхневих ідентичностей.

Нові формати спілкування (месенджери, TikTok, Twitter) стимулюють використання коротких, уривчастих, емоційно забарвлених реплік. Виникає нова **«інтернет-мова»**, яка часто не підкоряється класичним нормам граматики, але має власну функціональну логіку. Це формує виклики для лінгвістичної науки — як описати ці зміни, чи вважати їх девіаціями або еволюцією.

Мовлення — це не лише засіб передачі інформації, а й психічний маркер. Воно відображає емоції, стани, внутрішні конфлікти, адаптацію до стресу. Зокрема: Люди в депресивному стані вживають більше займенників першої особи, менше — позитивно забарвленої лексики. Посттравматичні особистості часто використовують метафори болю, загрози, агресії, уникають майбутньої часової перспективи. У мовленні біженців, ветеранів, дітей, що пережили травматичні події, фіксується фрагментарність, емоційна напруга, лакунарність мислення. Ці мовні характеристики досліджуються в рамках сучасної психолінгвістики як діагностичні індикатори. Величезний вплив на мовлення та мову має середовище, в якому перебувають люди. У контексті війни мова стає не лише інструментом опису подій, а й засобом психологічної реабілітації або травматизації. Вона виконує такі функції як терапевтичну – вербалізацію травми (щоденники, блоги, історії) та деструктивну – мову ворожнечі, агресії, поляризації. Формується новий воєнний дискурс, де поєднуються елементи офіційної риторики, народної творчості (меми, сленг), соціальних реакцій. Аналіз цього дискурсу дозволяє виявити механізми колективної психологічної адаптації до екстремальних умов.

Останнє, але не менш важливе – це роль штучного інтелекту та його вплив на автентичність мовлення. Комунікація з чат-ботами, віртуальними помічниками та генеративними системами створює унікальний виклик: мовлення стає симульованим. Людина починає втрачати мовну індивідуальність, передаючи частину мовної активності машині. Це потребує переосмислення самого поняття мовлення у психології та лінгвістиці. Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов взаємопов’язані та мають бути гармонійно інтегровані в навчальний процес. Ефективне поєднання теоретичних знань з практичними навичками, врахування індивідуальних особливостей студентів та застосування сучасних методик є ключем до успішного оволодіння іноземною мовою.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра іноземної філології і перекладу

СВІТ МОВ І МОВИ СВІТУ

МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародної науково-практичної студентської конференції

17 квітня 2025 року

м. Київ

The Ministry of Education and Science of Ukraine
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Foreign Philology and Translation

WORLD OF LANGUAGES AND LANGUAGES OF THE WORLD

PROCEEDINGS
of the
VII International scientific-practical student conference

April 17, 2025

Kyiv

УДК 811(08)

Світ мов і мови світу: зб. матеріалів VII Міжнародної наук.-практ. студ. конф., Київ, 17 квітня 2025 р. Київ, 2025. 263 с.

Збірник укладено за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної студентської конференції «Світ мов і мови світу», що її провела кафедра іноземної філології і перекладу гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямами роботи конференції.
Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the VII International scientific-practical student conference «World of languages and languages of the world» held by the Department of Romance and Germanic Languages and Translation of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.
For scientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:
Савицька І. М., канд. філос. наук, доц. (голова); Амеліна С. М., д-р пед. наук, проф; Харченко С. В., д-р філол. наук, проф.; Тепла О. М., канд. пед. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 10 від 16. 04. 2025

Тези подано в авторській редакції.
Автори тез відповідають за автентичність, достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, покликання на них.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025

.